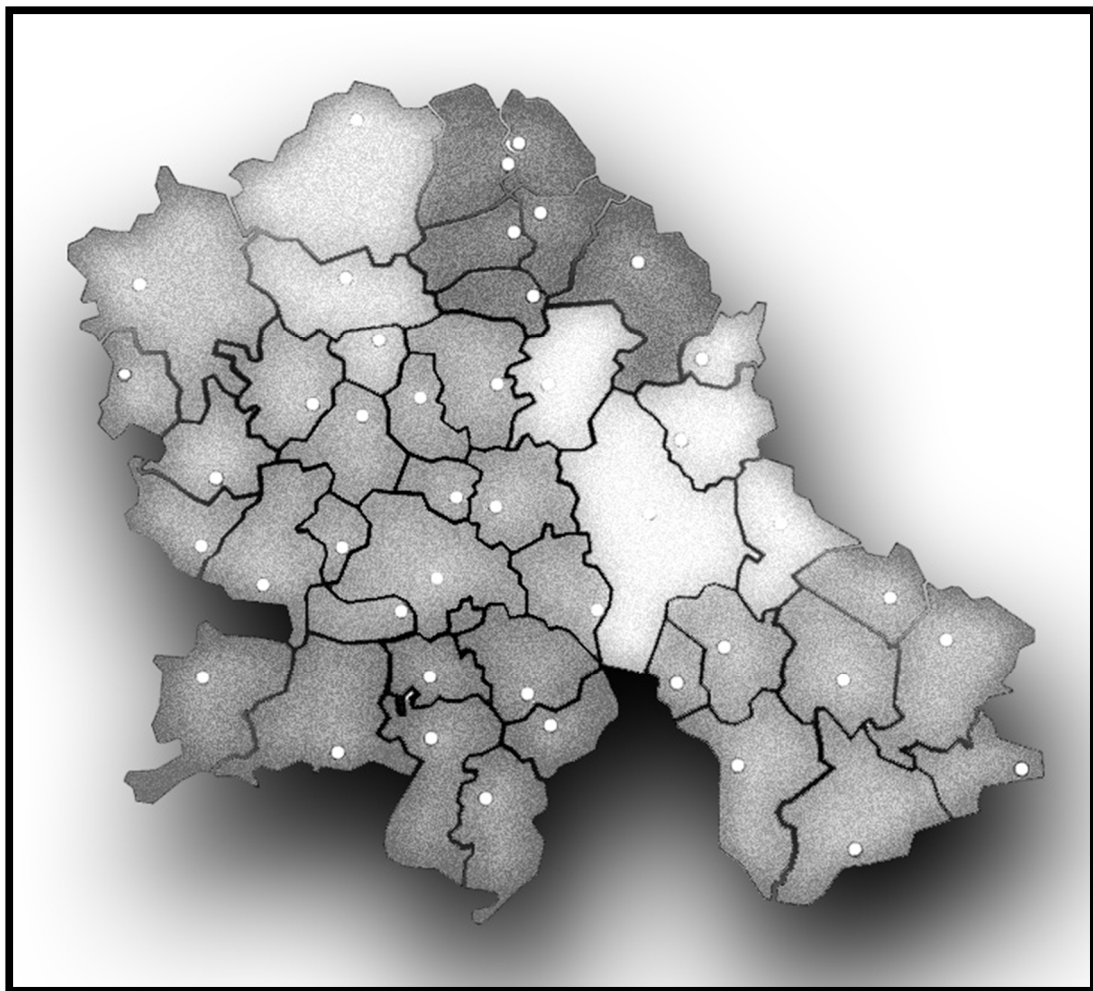

2013

ИССН 1820 -7596

Институт за јавно
здравље Војводине

Центар за контролу и
превенцију болести

ВОЈВОЂАНСКИ ЕПИДЕМИОЛОШКИ МЕСЕЧНИК

Вол 8

број 4

година 2013.

ВОЈВОЂАНСКИ ЕПИДЕМИОЛОШКИ МЕСЕЧНИК

Издавач

Институт за јавно здравље Војводине
Нови Сад, Футошка 121

Уређивачки одбор:

Доц. др Предраг Ђурић
Проф. др Зорица Шегуљев
Доц. др Горана Ћосић
др Светлана Илић
др Драгица Ињац

Редакцијски колегијум:

др Младен Петровић
Асист. др Миољуб Ристић
Анкица Вукас
Сања Симић
Екатерина Марковић

Информатичка обрада и дизајн:

Јосип Михајловић

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ НЕ ПОЗНАЈУ ГРАНИЦЕ

СВЕТ:

Појава А(Х7Н9) птичијег грипа - Дана 31.03.2013. године кинеске здравствене власти су објавиле да су идентификовале нови вирус грипа А (Х7Н9) код три тешко оболела пацијента. До данас је регистрован укупно 131 случај хумане инфекције вирусом инфлуенце А (Х7Н9) у више провинција у источној Кини и Тајвану. Код већине оболелих особа клиничка слика је била тешка (тешко обољење респираторних органа), а код 31 оболеле особе узраста 4-91 године, регистрован је смртни исход (стопа смртности 24%). Нема доказа о одрживом интерхуманом преносу инфекције. Ипак, два могућа породична кластера указују да ограничени интерхумани пренос можда постоји у условима блиског контакта између оболелих и других лица, као што се то дешава у породичним домаћинствима а потенцијално и у условима неге пацијената. Инфлуенза А је зооноза која је пренета или се и даље преноси путем заражене перади у источним деловима Кине (кинеске власти су пријавиле да је вирус детектован код голубова, пилића и патака). У овом тренутку не постоји информација која би указивала на међународно ширење овог вируса.

Европа:

Мале богиње: У 2013. години епидемије малих богиња су пријавиле само Велика Британија и Шведска. У Великој Британији је у току неколико епидемија - у Велсу, у епидемији на подручју Свансеа укупан број пријављених случајева је 1170. Иако је највећи број из Свансеа, случајеви су пријављени и у средњем и западном делу Велса. Шведски институт за контролу и превенцију болести, пријавио је две епидемије регистроване у Шведској са укупно 14 оболелих особа.

Смањен укупан број оболелих у 2012. години указује да се инциденција у земљама ЕУ/ЕЕА вратила на ниво од пре периода епидемије 2010-2011. године. Епидемијска трансмисија у неким земљама ЕУ се наставља, а ризик од нових епидемија је повећан међу невакцинисаном популацијом.

Хепатитис А - више држава - епидемије повезане са путовањем у Египат

Из 15 земаља ЕУ/ЕЕА је пријављено преко 100 случајева хепатитиса А међу путницима који су туристички боравили у Египту. Симптоми болести су се јавили у периоду 15.11.2012. године до 24.04.2013. године, а оболеле особе су боравиле у Хургади, Шарм-Ел-Шеику и Марса Аламу у неколико различитих хотела. Извор епидемије (потенцијално храна) још увек није потврђен.

Извор података:

ECDC Communicable Disease Threats Report CDTR, week 20, may 2013.

Институт за јавно здравље Србије „Др. Милан Јовановић Батут“

Институт за јавно здравље Војводине

НАДЗОР НАД ЦРЕВНИМ ЗАРАЗНИМ БОЛЕСТИМА

Групу цревних заразних болести чине обољења за која је улазно место дигестивни тракт а извор заразе фецес. Јављају се током целе године али су чешћа у топлим летње јесењим данима због високих спољних температура и бржег размножавања микроорганизама у условима неадекватног чувања хране, чешћег конзумирања епидемиолошки ризичних намирница, смањења одбрамбене желудачне баријере пијењем већих количина течности и повећаног броја механичких вектора (мува).

Надзор и контролу цревних заразних болести отежава чињеница да се у АП Војводини преко 80% цревних заразних болести пријављује на основу клиничке дијагнозе. Пацијенти се ретко упућују на микробиолошка испитивања столице, а још ређе лекар узима ширу анамнезу о слично оболелима у породици/колеktиву. На тај начин се не утврди етиологија болести, и не откривају се кластери/епидемије.

Пријављивање цревних заразних болести је саставни део, и почетна тачка епидемиолошког надзора над заразним болестима. Болест се пријављује на основу клиничке дијагнозе и епидемиолошке анкете, а код одређених болести и на основу лабораторијске потврде.

Подсећамо: Код сваке дијареје која траје дуже од 24 сата и праћена је повишеном температуром треба упутити пацијента на микробиолошко испитивање столице које се раде у свим микробиолошким лабораторијама Института/завода за јавно здравље.

Ако се из анамнезе болесника добије податак о сличним обољењима која су епидемиолошки повезана, лекар треба да у сарадњи са надлежним епидемиологом упутити и остале оболеле особе на преглед са назнаком на лабораторијском упуту да се испитивање врши по епидемиолошким индикацијама (испитивања по епидемиолошким индикацијама нису из средстава РЗЗО). Неопходно је спровести и шира епидемиолошка и микробиолошка испитивања, односно индиковати вирусолошки преглед столице оболелих особа.

Вирусни гастроентеритиси претстављају једну од најчешћих акутних инфективних болести људи широм света, нарочито у дечијем узрасту.

Ротавируси, норовируси и астровируси, уз поједине аденовирусе, јављају се као најчешћи етиолошки узрочници вирусних гастроентеритиса, при чему се често бележе и њихове удружене инфекције. Као веома инфективни и релативно отпорни на различите физичко-хемијске факторе у спољној средини, ови вируси су чести узрочници интрахоспиталних епидемија, као и епидемија у дечијим вртићима, школама, старачким домовима и сл.

Учешће вирусних гастроентеритиса у националној патологији АП Војводине није познато. У значајном броју епидемија, које су регистроване у хоспиталним установама, другим колективима и међу становништвом АП Војводине, није било могуће утврдити инфективни агенс, мада се највероватније радило о вирусној етиологији.

Вирусне инфекције црева (А08) су брисане из списка болести обавезних пријављивању, јер се дијагностика углавном не ради (а не ради се јер је клиничари не траже). Ротавируси, Норвалк, аденовируси и други се у нашем окружењу дијагностикују и пријављују већ више од деценије (Словенија) а код нас нису ни уведени у рутинско испитивање.

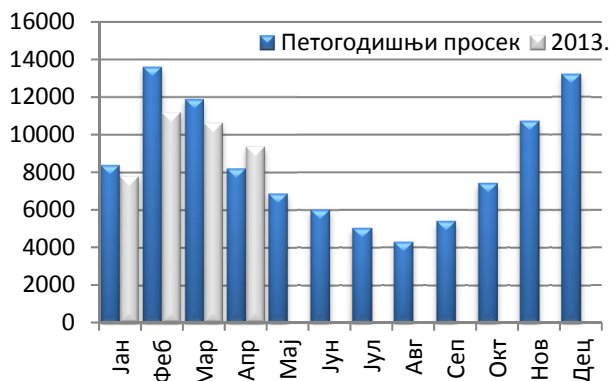
Због тога је уведена дијагноза А09 (*diarrhoea et gastroenteritis вероватно инфективног порекла*), којом може да се шифрира и овај клинички ентитет.

Специфичне мере превенције вирусних инфекција спроводе територијално надлежни заводи/институти за јавно здравље. Заводи/институти за јавно здравље у сарадњи са домовима здравља спроводе епидемиолошко истраживање у циљу откривања извора и начина ширења вирусне инфекције, лабораторијске потврде вирусне инфекције и предлажу мере контроле и сузбијања епидемије гастроентеритиса изазваног вирусима.

Сваки случај акутне цревне заразне болести ОДМАХ пријавити надлежном Институту/заводу за јавно здравље и у горњем десном углу пријаве навести значајне епидемиолошке податке (напр: појединачни случај, екскурзија, летовао у...), а уколико постоји више оболелих ОДМАХ обавестити надлежни Институт/завод, оболелима дати упут за лабораторијски преглед столице, а у случају сумње на тровање храном саветовати их да преостале количине инкриминисане намирнице сачувају због лабораторијског испитивања.

ЕПИДЕМИОЛОШКА СИТУАЦИЈА ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ У АП ВОЈВОДИНИ – АПРИЛ 2013

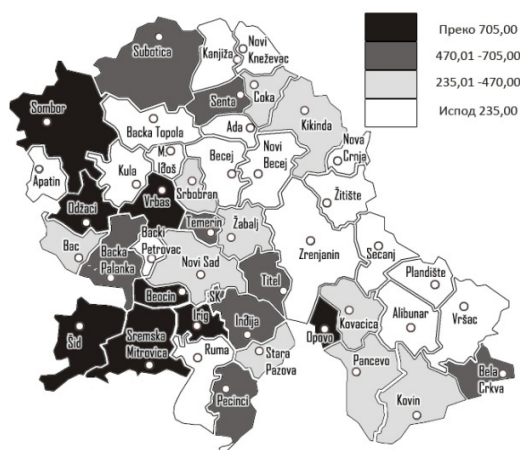
У априлу 2013. године у АП Војводини пријављена су 9368 случајева обољевања од заразних болести. Регистровано је 313 појединачних пријава и 9055 случајева заразних болести које се пријављују на збирним пријавама. Инциденција заразних болести за АП Војводину износила је 461,0 на 100.000 становника. У односу на предходни месец регистровано је око 12% мање случајева заразних болести. У односу на април 2012. године број оболелих је мањи за 1%.

Највиша инциденција забележена је у општинама *Врбас (2850,5)*, *Опово (1806,5)*, *Оџаци (1284,4)*, *Сремска Митровица (1101,3)* и *Шид (998,1)*.

Најнижа инциденција забележена је у општинама *Житиште (19,6)*, *Сечањ (30,5)*, *Ада (31,6)*, *Бачка Топола (54,9)* и *Мали Иђош (59,3)*

Стрептококозе (J02, J03 и A38) са 6219 пријављених случајева чине више од 66% свих регистрованих пријава заразних болести у овом месецу.

ЕПИДЕМИЈЕ

У априлу месецу 2013. године није регистрована ни једна епидемија заразних болести

НАЈЧЕШЋИХ ДЕСЕТ БОЛЕЊА У АПРИЛУ		
Дијагноза	Inc. IV 2012	Inc. IV 2013.
Tonsillitis et pharyngitis streptococcica J02, J03	333,7	299,8
Varicella B01	34,4	102,5
Pneumonia J12-15,84	31,1	24,6
Scabies B86	10,0	8,1
Scarlatina A38	8,1	6,2
Diarrhoea et gastroenterocolitis A09, A04.9	9,0	5,5
Infectio chlamidialis modo sexuali transmissa A56	2,0	3,7
Mononucleosis infectiva B27	2,0	2,1
Enteritis per Clostridium difficile A04.7	2,8	1,6
Salmonellosis A02..9	0,3	1,0

БОЛЕЊА КОЈИХ СЕ СПРОВОДИ СИСТЕМАТСКА ИМУНИЗАЦИЈА

У априлу 2013 године је пријављено 20 новооткривених случајева туберкулозе (без података о вакцинацији) и 10 случајева хепатитиса Б (2 акутна и 8 хроничних облика овог обољења). На територији Новог Сада пријављена су два случаја паротитиса, код вакцинисаног детета старости 12 година и код невакцинисане особе, старости 32 године. Остале вакцином превентивне болести нису регистроване на територији Војводине.

СЕПТИКЕМИЈЕ

У априлу месецу 2013 године пријављено је 54 случаја септикемије. У два случаја није изолован узрочник.

Staphylococcus spp. коагулаза негативан	20
Acinetobacter spp.	13
Escherichia coli	7
Enterobacter spp.	4
Klebsiella pneumoniae	4
Pseudomonas aeruginosa	2
Enterococcus spp.	1
Streptococcus spp.	1

УМРЛИ

У току априла месеца од заразних болести умрло је 6 особа. Узрок смрти је, у четири случаја сепса, а у по једном случају туберкулоза плућа и ентеритис узрокован *Clostridium difficile*.

Лабораторијски утврђени узрочници цревних заразних болести у копрокултурама
у окрузима Војводине у априлу 2012/2013. године

Узрочник	Јужнобачки		Севернобачки		Западнобачки		Севернобанатски		Средњебанатски		Јужнобанатски		Сремски		Војводина	
	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.
SALMONELLA	4	4	7	14	5	4	1	2	4	5		2		3	21	34
Salmonella Enteritidis	2	2	6	11	4	1		1	3	4		2		3	15	24
Salmonella из групе "B"				3	1	1									1	4
Salmonella из групе "C"		2				1	1	1	1						2	4
Salmonella из групе "E"						1									0	1
Salmonella Bovis Morbificans	1														0	1
Salmonella Infantis			1							1					1	1
Salmonella Agona	1														1	0
Salmonella spp.				1											0	1
SHIGELLA																
Sh. sonnei																
Sh. flexneri																
ОСТАЛО																
Campylobacter jejuni/coli	2			4	5	2				1					7	7
Clostridium difficile	42			1	4	1	9	5							55	7
Giardia lamblia					3			6			1	2			4	8
Yersinia enterocolitica				2											0	2
Rota virus				5											0	5
Adeno virus				3											0	3
УКУПНО	48	4	7	30	17	7	10	13	4	6	1	4	0	3	87	67

Лабораторијски утврђени узрочници заразних болести у окрузима Војводине
у априлу 2012/2013. године

Узрочник	Јужнобачки		Севернобачки		Западнобачки		Севернобанатски		Средњебанатски		Јужнобанатски		Сремски		Војводина	
	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.
HBsAg	1	5	3	2	5	7	1		4	1	2	1		3	16	19
Anti HCV		8		2	9	8			2	3	9	4			20	25
Anti HIV												2			0	2
Bordetella pertussis	15	1													15	1
Rubeolla IgM										1					0	1
Lyme borreliosis IgM									1	2					1	2
УКУПНО	16	17	3	4	14	15	1	0	7	7	11	7	0	3	22	50

Лабораторијски утврђени узрочници заразних болести у хемокултурама у окрузима Војводине
у априлу 2012/2013. године

Узрочник	Јужно бачки		Северно бачки		Западно бачки		Северно банатски		Средње банатски		Јужно банатски		Сремски		Војводина	
	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.
Staphylococcus spp. коагулаза негативан	25	25		4	5	3						4			30	36
Staphylococcus aureus	6	3		3	1							1			7	7
Staphylococcus epidermalis				2								1			0	3
Escherichia coli	4	7			2							1			6	8
Acinetobacter spp.	4	8													4	8
Acinetobacter baumannii		1													0	1
Klebsiella pneumoniae	9	7			1										10	7
Enterococcus spp.	2														2	0
Enterococcus faecium		2				1									0	2
Enterococcus faecalis		3													0	4
Streptococcus agalactiae	1	1													1	1
Streptococcus pneumoniae				1											0	1
Streptococcus spp.	1				1										2	0
Streptococcus pyogenes		2													0	2
Providencia stuartii						1									0	1
Ochrobactrum anthropi		1													0	1
Pseudomonas aeruginosa		2				1									0	3
Enterobacter spp.	2	1													2	1
Citrobacter spp.	1														1	0
Proteus mirabilis	3	1													3	1
Serratia marcescens	3														3	0
Burkholderia cepacia		2													0	2
Candida albicans	1														1	0
Candida spp.	1														1	0
УКУПНО	63	66	0	10	10	6	0	0	0	0	0	7	0	0	73	89

Лабораторијски утврђени узрочници заразних болести у ликвору у окрузима Војводине
у априлу 2012/2013. године

Узрочник	Јужно бачки		Северно бачки		Западно бачки		Северно банатски		Средње банатски		Јужно банатски		Сремски		Војводина	
	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.	IV 12.	IV 13.
Staphylococcus spp. коагулаза негативан	1	3			1								1		3	3
Streptococcus agalactia		1													0	1
Acinetobacter spp.	1														1	0
Streptococcus pneumoniae	1														1	0
Streptococcus viridans			1		1										2	0
УКУПНО	3	4	1		2								1		7	4